

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie december 2014

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 764/2013
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	28. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie jej základných práv postupom najvyššieho súdu, v ktorom tento súd uznesením zastavil konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky z dôvodu existencie prekážky veci rozsúdenej (res iudicata) argumentujúc, že o trovách konania už v dovolacom konaní rozhodol, avšak sťažovateľka sa s týmto tvrdením nestotožňuje. Z tohto dôvodu považuje dovolacie uznesenie za arbitrárne a ústavne neudržateľné, keďže podľa jej názoru sa najvyšší súd nevysporiadal so skutkovým a právnym stavom veci.
ratio decidendi	Ústavný súd uviedol, že základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny zodpovedá uplatňovanie zásady prednosti ústavne konformného výkladu, ktorý ústavný súd uplatňuje aj v konaniach o návrhoch fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom zdôraznil, že z tejto zásady vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd. Ústavný súd môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody alebo niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov. Prekážka veci rozsúdenej vo svojej procesnej podstate vyjadruje zákaz a prekážku otvárať právoplatne rozhodnutú tú istú vec, ktorá je charakterizovaná tými istými účastníkmi, rovnakým predmetom konania a rovnakými skutkovými a právnymi dôvodmi uplatnenia nároku na súdnu ochranu. Ústavný súd konštatoval, že existencia rozsudku najvyššieho súdu vo veci zamietnutia dovolania sťažovateľky v danom prípade netvorila

	<p>prekážku veci rozsúdenej, pretože absentoval jeden z hlavných predpokladov tejto prekážky, ktorým je právoplatnosť rozhodnutia. Podľa informácií zo spisu vyplýva, že rozhodnutie v dovolacom konaní o zamietnutí dovolania nebolo v momente vydania uznesenia najvyššieho súdu o zastavení mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28. augusta 2013, právoplatné, keďže právoplatnosť nadobudlo až 16. septembra 2013, a preto nemohlo tvoriť prekážku veci rozsúdenej. Rovnako sa stotožnil s názorom sťažovateľky, že prekážke veci rozsúdenej zároveň predchádza prekážka litispendencie, avšak najvyšší súd viedol dovolacie konanie a konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora ako dve samostatné konania, predmetom ktorých boli odlišné nároky.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané. V nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a jeho zrušením sa otvára priestor na to, aby sa najvyšší súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedených práv hmotného charakteru vo forme trov prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré boli predmetom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny základných práv a slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené bolo, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd nevyhovel sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie základného práva zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 37/95, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00, II. ÚS 148/06, II. ÚS 58/98, II. ÚS 182/06, IV. ÚS 96/07, IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010, IV. ÚS 311/08</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 341/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan L'alik</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>28. októbra 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 200,00 €. Od podania žaloby ubehli 3 roky a vec je stále na prvostupňovom súde bez rozhodnutia vo veci samej.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd nepovažoval vec sťažovateľa za právne ani skutkovo zložitú. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že v dôsledku jeho osobnej neúčasti na pojednávaniach, bol okresný súd nútený zasielať mu na vyjadrenie všetky prejavy žalovaného učinené na pojednávaniach, čo vinou sťažovateľa prispelo k celkovému predĺženiu konania. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že možno okresnému súdu na ťarchu pripočítať obdobie v trvaní 7 mesiacov,

	<p>v ktorom okrem nariadenia pojednávania okresný súd nevykonával žiadne dokazovanie vedúce k meritórnemu rozhodnutiu veci, počas ďalšieho obdobia nečinnosti v trvaní 1 rok a 2 mesiace okresný súd okrem nariadenia pojednávania nevykonával žiadne dokazovanie.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 200 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Ústavný súd nepovažoval za potrebné prikázať okresnému súdu konať, vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodnutia o sťažnosti bola vec už skončená.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 418/2014
sudca spravodajca	Milan Čalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	28. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o žalobe pre porušovanie práv k ochranným známkam a pre konanie nekalej súťaže, ktoré sa začalo v roku 2011.
ratio decidendi	<p>Po posúdení priebehu konania z hľadiska základných kritérií, na ktoré sa prihliada (zložitost' veci, správanie účastníkov konania a postup súdu), ústavný súd konštatoval, že k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov dochádza vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, či v danom prípade boli zaznamenané prieťahy zo strany súdu. Inými slovami, k porušeniu uvedeného práva môže dôjsť aj vtedy, ak nedošlo v konaní k prieťahom, a naopak, i keď k prieťahom v konaní došlo, nemusí vždy ísť o porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej dobe, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné uzavretie konania spravídla očakávať. K otázke posudzovanej dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) sa opakovane pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívnym charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitost' veci, procesnú aktivitu strán sporu a pod. Vzhľadom na situáciu, že sťažovateľky zobrali svoj návrh na začatie konania späť, v dôsledku čoho okresný súd konanie zastavil, ústavný súd celkovú dobu necelých troch rokov (28. júla 2011 – 19. júna 2014) ex post nevyhodnotil ako konanie porušujúce základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosti sťažovateľiek nevyhovel</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti

Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.